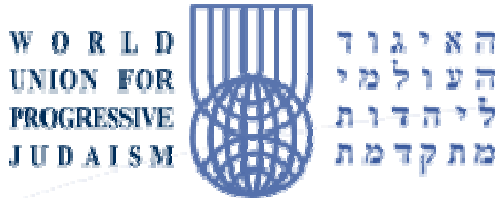

5774

Torah from Around the World

רבי ישמעאל אומר: הוי קל לראש ונוח לתשחורת
והוי מקבל את כל האדם בשמחה

Rabbi Jisjmaël zegt: Wees soepel met je meerderen, en geduldig met een jongere, en ontvang iedereen met vreugde. Pirké Avot 3:12 [Spreekwoorden over de Fundamenten, uitgave Amphora Books]

Sjabbat 23 augustus 2014 / 27 av 5774, Reë, Dewariem/Deuteronomium 11:25 – 16:17

Tanach: blz. 375 - 385

Haftara : Jesaja 54:11 - 55:5

Tanach: blz. 893 - 894

Commentaar: Corrie Zeidler kreeg haar rabbinale opleiding aan het Hebrew Union College te Jeruzalem en werkte als rabbijn in Tivon, Israël, nu in de Liberaal Joodse Gemeente Brabant.

Kiezen

Sidra Reë, de vierde sidra van het boek Dewariem [Deuteronomium], bevat een zeer groot aantal mitswot. Het lijkt alsof Mosjé in tijdnood begint te raken en nog heel snel van alles wil doorgeven aan het volk Jisraeel dat op het punt staat het Beloofde Land binnen te trekken.

Als ik me verdiep in de verschillende mitswot uit de sidra, is er misschien toch een rode draad die ze verbindt, en wel: het maken van keuzes. De sidra begint er al mee: “Zie, vandaag stel ik u voor de keuze tussen zegen en vloek. Zegen, als u gehoorzaam bent aan de geboden van de Eeuwige, uw God, zoals ik ze u vandaag voorhoud. Vloek, als u zijn geboden niet gehoorzaamt en afwijkt van de weg die ik u vandaag wijs en achter andere goden aan loopt die u eerst niet kende.” (Dewariem 11: 26-28). Verderop in de sidra worden we voor de keuze gesteld wat wel en wat niet te eten, hoe ons te gedragen tegenover de armen en de slaven, hoe ons te gedragen tegenover dieren en de aarde.

In deze sidra worden we ook 'am segoela' genoemd – een uitverkoren volk, een kostbaar bezit. Deze term wordt op veel verschillende manieren uitgelegd: wat betekent het om een 'am segoela' te zijn, waaraan is dat te zien en te merken? Maakt dat ons tot een beter volk, of juist een volk

met een missie, of misschien een volk dat telkens moet bewijzen dat het de naam waard is? Waar de commentatoren het wel over eens zijn, is dat het uitverkoren zijn voorwaardelijk is. Als we ons houden aan het Verbond, komt het ons toe – als we echter het slechte kiezen, zal het land ons uitbraken, zoals in Vajikra [Leviticus]18:28 staat.

We zijn geschapen naar het evenbeeld van de Eeuwige, en hebben dus een vrije wil gekregen om te kiezen voor het goede of het kwade, voor de zegen of voor de vloek. Om ons te helpen, heeft de Eeuwige ons richtlijnen gegeven, die als tekens op ons pad kunnen fungeren. Als we naar die regels leven, zullen we de zegen voelen, maar als we dat niet doen, voelen we de vloek. De vloek is, dat we in een slechte wereld zullen leven, een wereld waarin geen rechtvaardigheid bestaat, waarin de sterke over de zwakke heerst, waarin er geen wederzijdse hulp of ondersteuning is. We zullen dan in een wereld leven met armen, waarin eenieder alleen voor zichzelf leeft.

Maar als we goede keuzes maken, kunnen we de zegen krijgen, en zullen we in een wereld leven waarin vrede heerst, waarin er een rechtvaardige verdeling van bezit geldt, waarin de natuur tot zijn recht kan komen.

Iedereen is verantwoordelijk voor haar of zijn keuzes, dat is inherent aan het beschikken over een vrije wil. Maar onze keuzes hebben niet alleen invloed op ons leven, maar ook op dat van anderen en daarmee dus op de hele wereld. Daarom moeten we zo zorgvuldig omgaan met onze keuzes, met onze manier van leven. Daarom is het vaak beter om wijs te zijn, en niet altijd gelijk te willen krijgen. Daarom is het beter om rechtvaardig te handelen en niet altijd alleen aan onszelf te denken. Daarom worden we opgedragen voor de ander te zorgen, juist omdat we een '*am segoela*' zijn.

Ik wil eindigen met een gedicht van Yehuda Amichai, een van Israël's belangrijkste dichters:

Op de plaats
waar wij gelijk hebben
zullen nooit bloemen
groeien in de lente.

Op de plaats waar wij gelijk hebben
is de grond vertrapt en verhard
als op een binnenplaats.

Maar twijfels en liefde woelen
de wereld om

zoals een mol, zoals een ploeg.

En er zal gefluisterd worden op de
plaats waar het huis stond
dat verwoest is.